

Istuntoasiakirja

**B9-0503/2022 }
B9-0504/2022 }
B9-0509/2022 }
B9-0518/2022 }
B9-0519/2022 }
B9-0520/2022 } RC1**

22.11.2022

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat päätöslauselmaesitykset:

B9-0503/2022 (The Left)

B9-0504/2022 (PPE)

B9-0509/2022 (Renew)

B9-0518/2022 (ECR)

B9-0519/2022 (Verts/ALE)

B9-0520/2022 (S&D)

kotieläintuotannon ja suurpetojen suojelusta Euroopassa
(2022/2952(RSP))

Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Daniel Buda, Alexander Bernhuber

PPE-ryhmän puolesta

Clara Aguilera, César Luena

S&D-ryhmän puolesta

Ulrike Müller, Róza Thun und Hohenstein

RC\1267672FI.docx

PE737.706v01-00 }
PE737.707v01-00 }
PE738.835v01-00 }
PE738.844v01-00 }
PE738.845v01-00 }
PE738.846v01-00 } RC1

Renew-ryhmän puolesta
Thomas Waitz
Verts/ALE-ryhmän puolesta
Bert-Jan Ruissen
ECR-ryhmän puolesta
Anja Hazekamp
The Left -ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma kotieläintuotannon ja suurpetojen suojelusta Euroopassa (2022/2952(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme” (COM(2020)0380),
 - ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman vuoteen 2030 ulottuvasta EU:n biodiversiteettistrategiasta – Luonto takaisin osaksi elämäämme¹,
 - ottaa huomioon 15. marraskuuta 2017 antamansa päätöslauselman toimintasuunnitelmasta luontoa, ihmisiä ja taloutta varten²,
 - ottaa huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21. toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi)³,
 - ottaa huomioon yleissopimuksen Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta (Bernin sopimus)⁴,
 - ottaa huomioon sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan komission ohjelman (REFIT),
 - ottaa huomioon 12. lokakuuta 2021 annetun komission ohjeasiakirjan luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta (C(2021)7301),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. panee merkille, että monissa osissa Eurooppaa tiettyjen suurpetojen, erityisesti suden ja karhun, jotka ovat olleet poissa näiltä alueilta jo pitkään, levinneisyysalueet laajenevat tai ne ovat levittäytyneet uudelleen aiemmille elinalueilleen, minkä vuoksi syntyy yhteentörmäyksiä ihmisen toiminnan kanssa, etenkin lampaiden ja nautakarjan laajaperäisen laiduntamisen kanssa; toteaa, että laiduneläinten kasvattajille aiheutuu merkittäviä kustannuksia siitä, että heidän karjaansa joutuu saaliiksi, ja panee merkille jäsenvaltioiden ja alueiden väliset suuret erot toimenpiteissä viljelijöiden tukemiseksi ja joissakin tapauksissa niiden puuttumisen ja erot julkisissa varoissa, joita jäsenvaltiot ja alueet antavat käyttöön korvauksia ja sopeutustoimia varten;
- B. ottaa huomioon, että lainsäädäntötoimet, kuten luontodirektiivi, ja kansainväliset sopimukset, kuten Bernin sopimus, ovat edistäneet suurpetojen, muun muassa suden, karhun, euroopanilveksen ja ahman, kantojen elpymistä; toteaa, että vuonna 2012 Manner-Euroopassa oli 9 000 euroopanilvestä, 17 000 karhua, 1 250 ahmaa ja

¹ EUVL C 67, 8.2.2022, s. 25.

² EUVL C 356, 4.10.2018, s. 38.

³ EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁴ EYVL L 38, 10.2.1982, s. 3.

12 000 sutta; ottaa huomioon, että vuonna 2018 suoritettujen arvioinnin⁵ mukaan susien määrä on kasvanut kymmenen viime vuoden aikana merkittävästi ja niitä on nyt 17 000, kun taas muiden lajien määrät ovat pysyneet suunnilleen samoina; ottaa lisäksi huomioon, että parhaisiin saatavilla oleviin tietoihin perustuvan arvion mukaan susien kokonaismäärä EU-27:ssä on vuonna 2022 todennäköisesti suunnilleen 19 000 ja maantieteellisessä Euroopassa susia on luultavasti yli 21 500⁶; ottaa huomioon, että vuonna 2022 julkistetun suden (*Canis lupus*) suojelun tasoa koskevan arvioinnin mukaan kymmenen viime vuoden aikana suden levinneisyysalueen on raportoitu kasvaneen Euroopassa yli 25 prosentilla⁷; ottaa huomioon, että Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto on luokitellut kolme Euroopan yhdeksästä susikannasta, kolme kymmenestä karhukannasta ja kolme yhdestätoista euroopanilveskannasta elinvoimaiseksi; ottaa huomioon, että Euroopan molemmat ahmakannat ovat edelleen uhanalaisia ja iberianilves on vieläkin erittäin uhanalainen;

- C. ottaa huomioon, että susikannan kasvaessa susien kotieläimiin kohdistamien hyökkäysten kielteiset vaikutukset lisääntyvät; ottaa huomioon, että sudet tulevat yhä useammin hyvin lähelle ihmisiä, erityisesti tiheään asutuilla alueilla;
- D. ottaa huomioon, että useimmat suurpetokannat liikkuvat Euroopassa valtioiden rajojen yli; ottaa huomioon, että yksittäiset kannat voivat liikkua laajoilla maantieteellisillä alueilla eri maissa sekä EU:ssa että sen ulkopuolella, mikä johtaa tilanteisiin, joissa saman kannan suojelutaso voidaan yhdellä alueella katsoa suotuisaksi, kun taas naapurialueella kanta voidaan luokitella tiukkaa suojelua edellyttäväksi;
- E. ottaa huomioon, että seurannassa sovellettavat lähestymistavat ovat hyvin erilaisia, mikä johtaa siihen, että suurpetokantojen tasoja koskevien tietojen laatu ja määrä vaihtelee;
- F. ottaa huomioon, että Life-ohjelmasta on jo rahoitettu lukuisia hankkeita, joilla pyritään lieventämään luonnonvaraisiin lajeihin liittyviä konflikteja ja edistämään pitkän aikavälin rinnakkaiseloä suurpetojen kanssa; ottaa huomioon, että vuosina 1992–2019 käytettiin Life-ohjelman kautta keskimäärin 3,6 miljoonaa euroa vuodessa hankkeisiin, joissa keskityttiin suurpetojen aiheuttamien vahinkojen lieventämistoimenpiteisiin, ja että sen lisäksi 36 miljoonaa euroa myönnettiin edelleen käynnissä oleviin hankkeisiin, joissa annetaan tilannekohtaista ohjausta lieventämistoimenpiteiden, kuten sähköaitojen, aktiivisen paimentamisen ja karjanvartijakoirien käytön, tehokkuudesta monilla eri EU:n alueilla; katsoo, että tarvitaan lisähankkeita, jotka koskevat alueita ja suurpetolajeja, joita ei vielä ole otettu huomioon;

⁵ Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton uhanalaisten lajien luettelo, ”[Canis lupus \(Grey Wolf\)](#)”, sivulla käyty 23. marraskuuta 2022.

⁶ Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton lajiensuojelukomission erityisryhmän ”Large Carnivore Initiative for Europe” Euroopan luonnonvaraisten eläinten, kasvien ja elinympäristöjen suojelusopimuksen pysyvälle komitealle laatima asiakirja ”[Assessment of the conservation status of the Wolf \(*Canis lupus*\) in Europe](#)”, 2. syyskuuta 2022.

⁷ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47>, ks. edellinen alaviite, s. 2.

- G. ottaa huomioon, että kotieläiminä pidettävät ja varsinkin laitumella pidettävät ja vapaasti laiduntavat eläimet ovat suuremmissa vaaroissa joutua saaliiksi (toteutetuista toimenpiteistä ja niiden tehokkuudesta riippuen) suurpetojen määrän lisääntymisen vuoksi; toteaa, että tämä pätee etenkin vuoristoisiin ja harvaan asuttuihin alueisiin, joilla laiduntaminen on välttämätöntä näiden ensisijaisten luontotyyppien suojelemiseksi; ottaa huomioon, että joillakin tiheään asutuilla alueilla, joilla suurpetojen luontaisia saalislajeja on vähän, myös kotieläimiin saattaa kohdistua tavallista suurempi riski;
- H. ottaa huomioon, että yleinen suhtautuminen suurpetoihin vaihtelee suuresti eri maiden ja eri eturyhmien välillä, erityisesti alueilla, joilla suurpetoja ei ole ollut pitkään aikaan; ottaa huomioon, että hyökkäysten pelko ja se, että viranomaiset eivät tue riittävästi vahinkojen välttämistä, saattavat johtaa suojeltujen lajien laittomiin kaatoihin;
- I. ottaa huomioon, että lammas- ja vuohialaan, jotka ovat altteimpia suurpetohyökkäyksille, on jo useiden vuosikymmenten ajan kohdistunut taloudellisia paineita laajempien sosioekonomisten syiden vuoksi; toteaa, että tämä herkkä ala voi tuottaa ympäristöön liittyvää lisäarvoa laajaperäisen laiduntamisen kautta edistämällä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä rakentamattomissa maisemissa monilla alueilla, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia rajoitteita tai alhainen hedelmällisyys, kuten vuoristolaitumilla, ja auttamalla torjumaan eroosiota ja metsäpaloja ja muita vastaavia ilmiöitä;
- J. ottaa huomioon, että perinteisistä vuoristolaitumista ja niittylaidunjärjestelmistä luovutaan enenevässä määrin ympäristöön ja maatalouteen liittyvien sekä sosioekonomisten haasteiden vuoksi;
- K. ottaa huomioon, että Life-hankkeissa on joillakin EU:n alueilla raportoitu rinnakkaiseloon liittyvien konfliktien välttämiseen tähtäävistä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä, jotka ovat osoittautuneet menestyksekkäiksi keinoiksi vähentää suurpetovahinkoja; ottaa huomioon, että maantieteelliset erityispiirteet ja paikalliset olosuhteet voivat kuitenkin vaikuttaa näiden toimenpiteiden tehokkuuteen; toteaa, että nämä toimenpiteet voivat lisätä viljelijöiden työmäärää ja kustannuksia erityisesti alueilla, joilla suurpedot ovat tekemässä paluuta tai laajentamassa reviiriään; katsoo, että ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä rinnakkaiseloon liittyvien konfliktien välttämiseksi voidaan yhdistää tehokkuuden lisäämiseksi; ottaa huomioon, että korvausmaksut, joita säännellään kansallisella tasolla, vaihtelevat EU:n sisällä eivätkä ne aina kata täysimääräisesti kärsittyjä vahinkoja;
- L. ottaa huomioon, että kotieläinten menetykset ja vahingoittumiset suurpetojen hyökkäysten vuoksi eivät pelkästään aiheuta taloudellisia vahinkoja viljelijöille ja kasvattajille vaan niillä on myös huomattavia emotionaalisia seurauksia eläinten omistajille;
- M. ottaa huomioon, että Euroopassa on vuosisatojen ajan käytetty perinteisiä karjankasvatuskäytäntöjä, joissa karja on suojattu hyvin petoeläimiltä esimerkiksi käyttämällä paimenia ja karjanvartijakoiria ja viemällä karja yöksi suojaan laiduneläinten suoran ja jatkuvan valvonnan varmistamiseksi, mutta niistä on luovuttu

asteittain petoeläinhyökkäysten määrän vähennyttä huomattavasti; ottaa huomioon, että joillakin alueilla voi osoittautua vaikeaksi ottaa kaikki nämä vanhat käytännöt uudelleen käyttöön laajassa mittakaavassa, koska maankäyttö muuttuu maatalousalueilla monitoiminnallisempaan suuntaan, matkailun merkitys kasvaa ja EU:n maatalouteen kohdistuu nykyisin sosioekonomista painetta, kun viljelijöiden määrä vähenee huomattavasti ja palkat jäävät keskitason alapuolelle; toteaa, että on löydettävä innovatiivisia ratkaisuja, joiden avulla nykyaikaisessa maataloudessa totuttaudutaan susien läsnäoloon;

- N. katsoo, että tarvitaan suurpetojen ja karjankasvatuksen rakentavaa rinnakkaiseloä, jossa yhtäältä suurpetojen suojelutaso voisi kehittyä edelleen suotuisasti mutta jossa toisaalta annettaisiin viljelijöille välineet ja riittävästi rahoitusta tuotantoeläimiin kohdistuvien hyökkäysten torjumiseksi ja ehkäisemiseksi; katsoo, että kaikkien kannanhoitopäätösten olisi perustuttava tieteelliseen tietoon ja luotettavaan dataan ja että niissä olisi otettava huomioon ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat; katsoo, että sidosryhmien ja viljelijöiden välillä täytyy käydä enemmän keskusteluja alueilla, joilla suurpetoja ei ole ollut vuosikymmeniin, ja että tarvitaan lisätoimia parhaiden käytäntöjen jakamiseksi, jotta voidaan tukea ennaltaehkäisevien toimenpiteiden käyttöönottoa ja saada rahoitusta; toteaa, että suurpetojen esiintymisen lisääntyminen voi vaikuttaa myönteisesti ekosysteemin toimintaan ja resilienssiin, biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja ekologisiin prosesseihin sekä edistää muun muassa luonnonvaraisten sorkka- ja karioeläinten kantojen sääntelyä; tuo myös esiin, että erityisesti kansallispuistoissa suurpetojen esiintyminen parantaa metsien virkistysarvoa ja edistää jatkuvasti lisääntyvää luontomatkailua;
- O. ottaa huomioon, että komissio antoi lokakuussa 2021 luontodirektiivin mukaisesta eläinlajien, myös susien, tiukasta suojelusta uuden ohjeasiakirjan, jonka tarkoituksena on auttaa EU:n jäsenvaltioita parantamaan luontodirektiivin täytäntöönpanoa paikan päällä ja erityisesti varmistamaan direktiivin 16 artiklan täysimääräisen, selkeän ja täsmällisen saattamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä;
1. panee merkille myönteiset tulokset, joita biodiversiteettipoliitikoilla on saavutettu suurpetolajien luontoon palauttamisessa EU:ssa, samoin kuin niiden vaikutukset ekosysteemin toimintaan ja resilienssiin, biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja ekologisiin prosesseihin sekä karjankasvatukseen; tähdentää, että on tärkeää varmistaa ihmisten, karjan ja suurpetojen tasapainoinen rinnakkaiselo erityisesti maaseutualueilla, ja korostaa tarvetta tunnustaa, että tiettyjen lajien kannanmuutokset voivat johtaa erilaisiin ympäristöön ja maatalouteen liittyviin ja sosioekonomisiin haasteisiin; toteaa, että luontodirektiivin 2 artiklan 3 kohtaan sisältyy jo joustovaraa, jonka avulla näitä synergioita ja ristiriitaisten tavoitteiden edellyttämiä kompromisseja voidaan käsitellä ja hallita tehokkaasti, ja sitä pidetään tarkoituksenmukaisena; toteaa, että näitä joustomahdollisuuksia olisi tutkittava tarkemmin;
 2. kehottaa komissiota arvioimaan jatkossakin tieteellisen näytön perusteella edistymistä lajien suotuisan suojelun tason saavuttamisessa, jotta voidaan arvioida ja seurata asianmukaisesti suurpetokantojen esiintymisalueita ja kokoja sekä niiden vaikutuksia

luontoon ja biologiseen monimuotoisuuteen; korostaa tarvetta ottaa huomioon lajien suuri liikkuvuus rajojen yli, koska saman lajin eri kantojen suojelun taso voi vaihdella eri alueilla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan edelleen rajatylittävää yhteistyötä ja korostaa, että seuranta olisi koordinoitava käyttämällä yhdenmukaistettuja menetelmiä, joissa otetaan tarvittaessa huomioon maiden rajojen yli liikkuvat kannat ja (luonnon)maantieteelliset alueet; kehottaa komissiota osoittamaan esimerkiksi Horisontti Eurooppa -ohjelmasta varoja biodiversiteettitutkimuksiin, joilla pyritään saattamaan suurpetojen levinneisyyttä ja esiintymistiheyttä koskevat kartat ajan tasalle; kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot käyttävät kunkin eri suurpetolajin ja siihen liittyvien biodiversiteettihyötyjen kannalta asianmukaisia seurantamenetelmiä, joiden avulla voidaan koota korkealaatuisia, vertailukelpoisia ja standardoituja tietoja kantojen tason tehokasta arviointia varten;

3. toteaa, että suurpetohyökkäykset ovat kasvussa kaikkialla Euroopassa, ja tunnustaa niiden kielteiset vaikutukset karjankasvattajiin; korostaa, että jäsenvaltioiden on myös tärkeää kerätä tietoja ja raportoida suurpetohyökkäysten aiheuttamista vahingoista; painottaa, että karjankasvattajille aiheutuvien vahinkojen esiintymiseen liittyviä suuntauksia koskeva hyvä seuranta on onnistuneiden toimintapolitiikkojen perusedellytys mutta tästä huolimatta jäsenvaltioiden käyttämät tiedonkeruu- ja valvontamenetelmät eroavat toisistaan; korostaa standardoitujen raportointimuotojen merkitystä ja tähdentää, että tämän olisi pädeittävä yhtä lailla vahinkojen lieventämishojelmien tehokkuuden seurantaan, korvaukset ja ennaltaehkäisy mukaan luettuina; kehottaa asettamaan seurannan tulokset ja käytetyt menetelmät oikea-aikaisesti ja avoimesti yleisön saataville; korostaa, että komission olisi koordinoitava tiedonkeruuta ja analysoitava tiedot;
4. korostaa, että on tärkeää parantaa luonnonvaraisten eläinten terveyden seuranta erityisesti suden ja koiran risteymien osalta, jotka olisi havaittava ennaltaehkäisevästi varhaisessa vaiheessa; kehottaa ottamaan käyttöön standardoidut risteymien tunnistamisperiaatteet ja noudattamaan avointa toimintatapaa, joka kattaa muun muassa susien DNA-näytteiden yleisen vaihdon eri maiden tutkimuslaitosten välillä;
5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita avustamaan alueita, joilla on rinnakkaiseloon liittyviä konflikteja, jotta voidaan selventää, miten luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa jo säädettyä joustavuutta voidaan hyödyntää asianmukaisesti ja vastuullisesti; panee merkille 12. lokakuuta 2021 julkistetun komission päivitetyn ohjeasiakirjan luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta⁸; korostaa, että on komission vastuulla tarvittaessa selventää muun muassa 12 ja 16 artiklan tulkintaa koskevia nykyisiä ohjeita ja pitää ohjeensa ajan tasalla, ja kannustaa jäsenvaltioita hyödyntämään paremmin nykyisiä ohjeita ja toteuttamaan tehokkaita toimia suurpetojen aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseksi, lieventämiseksi ja korvaamiseksi ottaen huomioon rajojen yli liikkuvat kannat sekä

⁸ Komission 12. lokakuuta 2021 antama ohjeasiakirja ”[Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive](#)” (C(2021)7301).

luomaan toimivan oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen, jolla tuetaan viljelijöitä ja kasvattajia tämän rinnakkaiselon mahdollistamisessa;

6. muistuttaa, että poikkeuksia olisi käytettävä ainoastaan luontodirektiivin ja Bernin sopimuksen mukaisesti tapauskohtaisesti, jos kaikki muut vaihtoehtoiset ratkaisut ovat epäonnistuneet; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että suurpetojen kannanhallintaa koskevien poikkeusten käyttö on viimeinen keino ja se erotetaan selvästi metsästysoiminnasta;
7. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita järjestämään eri sidosryhmille, myös maaseudun toimijoille, mahdollisuuksia käydä keskusteluja suurpetojen vaikutuksista; kehottaa niitä antamaan tietoja käytännön ratkaisuista ja rahoitusmahdollisuuksista, jotka koskevat ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä kotieläimiin kohdistuvien hyökkäysten torjumiseksi, sekä toteuttamaan selkeän tiedotuskampanjan; korostaa, että on tärkeää kehittää ihmisten ja suurpetojen rinnakkaiseloä käsittelevää EU-foorumia ja muita sidosryhmäfoorumeita, joissa käsitellään rinnakkaiseloä suurpetojen kanssa EU:n, kansallisella ja paikallisella tasolla, sekä edistää vuoropuhelua, kokemusten vaihtoa ja yhteistyötä ihmisten ja suojeltujen lajien välisten konfliktien ratkaisemiseksi; kehottaa komissiota tukemaan koordinoitujen lähestymistapojen kehittämistä kaikissa jäsenvaltioissa;
8. kehottaa komissiota raportoimaan, mitä vaikutuksia suurpetojen esiintymisellä Euroopassa on karjankasvatuksen elinkelpoisuuteen, biologiseen monimuotoisuuteen, maaseutuyhteisöihin ja maaseutumatkailuun, maatalouden sukupolvenvaihdokset mukaan luettuina, ottaen huomioon kotieläintuotannon elinkelpoisuuteen vaikuttavat sosioekonomiset tekijät; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan vaikutuksia, joita suurpetojen hyökkäyksillä voi olla eläinten hyvinvointiin sekä viljelijöiden hyvinvointiin, tuloihin ja nouseviin työvoima- ja materiaalikustannuksiin, ottaen huomioon myös sen, onko ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä toteutettu ja kuinka tehokkaita ne ovat olleet;
9. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan luotettavan ja kattavan arvion kaikista merkityksellisistä uhkista ja paineista, joita kuhunkin suurpetolajiin ja niiden elinympäristöihin kohdistuu Euroopan tasolla ja kussakin jäsenvaltiossa joko luonnollisista syistä tai ihmisen aiheuttamien tekijöiden vuoksi; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota myös kartoittamaan suurpetokantojen ensisijaiset kytkettyneisyysalueet ja yksilöimään tärkeimmät ekologiset käytävät, leviämisseet, korkean kuolevuuden tieosuudet ja muut tärkeät maisemapiirteet, jotka liittyvät suurpetojen levinneisyysalueiden hajanaisuuteen, jotta vältetään elinympäristöjen pirstoutuminen;
10. korostaa, että vuoristoalueilla, varsinkin Alppien alueella, sijaitsevat karjankasvatustilat ovat erityisen alttiita suurpetojen aiheuttamille kasvaville vahingoille; huomauttaa, että näillä alueilla sijaitsevat tilat ovat usein kooltaan pieniä ja niille aiheutuu merkittäviä lisäkustannuksia ja että niitä on suojeltava ja kannustettava, koska ne voivat auttaa suojaamaan vuoristomaisemia ja turvaamaan biologista monimuotoisuutta karuilla alueilla; huomauttaa, että sellaiset alueet kuin runsaslajiset Nardus-niityt vuoristoalueiden silikaattialustoilla sekä alpiiniset ja subalpiiniset kalkkiniityt ovat

luontodirektiivin mukaisesti erityisesti suojelemisen arvoisia; toteaa, että näiden luontotyyppien syntyessä alueilla on ollut luonnonvaraisia petoeläimiä, ja huomauttaa, että keskeinen tekijä näiden alueiden suojelussa on laajaperäinen laiduntaminen, jossa käytetään esimerkiksi nautaeläimiä ja hevosia tai paimenten valvomia laumoja; kehottaa komissiota toteuttamaan konkreettisia ratkaisuja, joilla suojellaan ja säilytetään perinteisiä maatalouskäytäntöjä, kuten laiduntaloutta, valvotun laiduntamisen mallia, Unescon tunnustamaa vuorilaiduntamista ja laiduntaloutta harjoittavien viljelijöiden elämäntapaa; toteaa, että ehdotettu luettelo maatalouskäytännöistä, joita voidaan rahoittaa ekojärjestelmistä, voi kattaa tietyt näistä käytännöistä;

11. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan, että tällä hetkellä käytettävissä olevat ennaltaehkäisevät toimenpiteet, kuten aidat ja laumanvartijakoirat, joita käytetään menestyksekkäästi joillakin EU:n alueilla, voivat aiheuttaa viljelijöille ylimääräistä taloudellista rasitetta ja työtaakkaa, niitä ei aina tueta EU:n tai kansallisella rahoituksella ja niiden tehokkuus ja vaikuttavuus vaihtelevat paikallisten olosuhteiden mukaan⁹¹⁰; korostaa tässä yhteydessä, että ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä varten myönnettävään taloudelliseen tukeen olisi liitettävä neuvontaa, jotta varmistetaan niiden kattava ja oikea-aikainen täytäntöönpano; tähdentää, että ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä toteutettaessa ja poikkeuksia harkitessa on otettava huomioon maastolaji, maantieteelliset olosuhteet, aiemmat kokemukset rinnakkaiselosta suurpetojen kanssa ja muut vallitsevat tekijät, kuten matkailu, joka on usein olennaisen tärkeä kyseisille alueille; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan, että tapauksissa, joissa suurpetokannat leviävät uusille alueille, on tärkeää laatia ja toteuttaa ennakoivasti luontodirektiivin mukaisia tieteelliseen näyttöön perustuvia lieventämisstrategioita;
12. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita määrittämään tieteellisesti ja tukemaan parhaita toteutettavissa olevia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä suurpetojen hyökkäysten ja karjan saaliiksi joutumisesta aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi ottaen huomioon jäsenvaltioiden alueelliset ja paikalliset erityispiirteet sekä tukemaan viljelijöitä näihin ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin liittyvässä hakuprosessissa onnistuneiden toimintamallien lisäämiseksi ja niiden käytön laajentamiseksi; kehottaa myös sisällyttämään ne tosiasiallisesti neuvontapalveluihin; kehottaa lisäämään Life-rahoitusta hankkeille, joilla pyritään rinnakkaiseloon suurpetojen kanssa, tinkimättä kuitenkaan lajien suojeluun osoitetusta rahoituksesta; kehottaa asettamaan etusijalle pienimuotoiset hankkeet, joilla pyritään jakamaan ja kehittämään rinnakkaiseloon suurpetojen kanssa liittyviä parhaita käytäntöjä, ja kehottaa komissiota määrittelemään asianmukaiset vaatimukset EU:n esimerkiksi Life-ohjelman kautta rahoittamissa hankkeissa tutkittavien vahinkojen lieventämiseksi toteutettavien toimenpiteiden tehokkuuden mittaamiseksi ja siitä raportoimiseksi asettaen etusijalle objektiiviset ja määrälliset arviointimenetelmät;

⁹ Cortés, Y. ja muut, ”[A decade of use of damage prevention measures in Spain and Portugal](#)”, *Carnivore Damage Prevention News*, 2020.

¹⁰ Oliveira, T. ja muut, ”[The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe](#)”, *Global Ecology and Conservation*, nro 31, 2021.

13. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan ja panemaan täytäntöön lajeja koskevia kattavia toimintasuunnitelmia tai suojele- ja/tai hoitosuunnitelmia, jos sellaisia ei ole vielä käytössä, ja ottamaan niissä huomioon ihmisväestön tiheyden, maisemarakenteet, karjankasvatuksen, suojelelun tason, muun asiaan liittyvän ihmisen toiminnan sekä luonnonvaraisten sorkka- ja kavioeläinten kannat;
14. korostaa tarvetta seurata säännöllisesti suurpetokantoja, jotta voidaan suunnitella strategisesti suojelelutoimia, soveltaa ennaltaehkäiseviä järjestelmiä konfliktien vähentämiseksi ja arvioida kaikkien toimien tuloksia; toteaa, että seurannan olisi perustuttava vankkoihin menetelmiin, sillä olisi edistettävä ja helpotettava eri sidosryhmien osallistumista ja sen tuloksista olisi tiedotettava säännöllisesti yleisölle ja tärkeimmille sidosryhmille;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita määrittämään riittäviä ja pitkäaikaisia rahoitusmahdollisuuksia, jotka kattavat asianmukaiset ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja viljelijöille maksettavat asianmukaiset korvaukset suurpetojen hyökkäyksistä aiheutuneiden menetysten ja kustannusten lisäksi myös toteutetuista lieventämistoimenpiteistä, jotta voidaan varmistaa suurpetojen ja kestävien karjankasvatuskäytäntöjen rinnakkaiselo; korostaa, että korvausjärjestelmät olisi suunniteltava siten, että karjankasvatus alueilla, joilla on suurpetoja, ei merkitse viljelijöille tulonmenetyksiä, niiden olisi katettava kaikki petoeläinhyökkäyksiin liittyvät suorat ja välilliset kustannukset ja ne olisi kytkettävä ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin mahdollisimman suuren tehon saavuttamiseksi; korostaa, että on tärkeää korvata oikeudenmukaisesti ja kattavasti suurpetojen, myös hybridilajien, aiheuttamat tuotantoeläinten menetykset; kehottaa jäsenvaltioita ja alueita parantamaan taloudellisten korvausten saantia; kehottaa komissiota tunnustamaan, että suurpetohyökkäysten määrän kasvu merkitsee sitä, että myös kotieläinten suojeleluun osoitetut resurssit ja korvausmaksut kasvavat; pitää valitettavana, että karjankasvattajille hyökkäysten johdosta maksettavat korvaukset vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen; pyytää komissiota harkitsemaan maatalousalaa koskevien ohjeidensa muuttamista, jotta voidaan helpottaa suurpetovahinkojen korvaamista valtiontukena;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle.